

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 75: Forslag til lov om ændring af lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank. (Afvikling og nedlæggelse m.v. af Kongeriget Danmarks Fiskeribank).

Af fødevareministeren (Hans Christian Schmidt).
(Fremsat 16/11 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lars Christian Lilleholt (V):

Da Venstres ordfører, hr. Jens Kirk, ikke har mulighed for at være her i aften, har jeg lovet at læse hans tale op.

Med lovforslaget, vi her behandler, nedlægges Kongeriget Danmarks Fiskeribank med virkning fra udgangen af 2008. Staten overtager med nedlæggelsen alle bankens aktiver og passiver og indtræder i alle dens rettigheder og pligter. I praksis bliver det Økonomistyrelsen, der viderefører banken indtil den endelige lukning.

Baggrunden for lovforslaget er, at Fiskeribankens risikospredning er faldet i takt med strukturudviklingen i erhvervet. Ydermere betyder den nuværende situation for erhvervet, at bankens økonomi har udviklet sig i en meget vanskelig retning med stigende underskud som følge af stigende hensættelser til forventede tab, stigende antal restancer og øget risikokoncentration.

Kl. 19.15

Endvidere vil banken med det nuværende it-system og kompetenceniveau i det hele taget ikke være konkurrencedygtig på længere sigt, ligesom bankens begrænsede volumen indskrænker mulighederne for at tilbyde en bred vifte af konkurrencedygtige produkter.

Med den nye regulering forventes det, at andre kreditinstitutioner, bl.a. på grund af deres brede vifte af lånemuligheder, vil være betydelig bedre til at formidle den kapital, som erhvervet har brug for. Det må også forventes, at erhvervet på grund af konkurrencen på lånemarkedet og kreditinstitutionernes mulighed for risikospredning vil kunne opnå billigere finansieringsmuligheder andre steder.

Ifølge lovforslaget nedtrappes bankens udlånsaktiviteter ved, at bankens nyudlån ned-

trappes fra 2006 til 2008. Med udgangen af 2008 nedlægges banken, og fra 2009 overgår de eksisterende lån til at være statslån med uændrede vilkår. Da statskassen i forvejen, jævnfør den gældende lov, hæfter for banken, vil lovforslaget ikke ændre på statens risiko frem til 2008.

Efterfølgende vil bankens nedlæggelse fjerne den risiko, som vil være tilknyttet fremtidige udlån. I forbindelse med statens overtagelse af bankens eksisterende lån skal der skabes hjemmel til at oppebære indtægterne af bankens aktiver og til at afholde udgifterne til administration og afvikling af lånene.

Venstre kan støtte lovforslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er hr. Jens Peter Vernersen.

Jens Peter Vernersen (S):

Lovforslaget er jo som bekendt en del af fiskeriaftalen, men også en del af den aftale, som Socialdemokraterne ikke støttede. Vi var jo imod den kapitalisering, der sker med fiskeriaftalen.

Med lovforslaget afvikles Fiskeribanken, eller som den hedder: Kongeriget Danmarks Fiskeribank. Afviklingen sker frem til 2009. Banken har betydelige udeståender, og det er vel næppe sandsynligt, at banken kan fortsætte uden kapitaltilførsel.

Jeg ser i dagbladet Politiken den 27. oktober, at fødevareministeren ikke mener, han har noget ansvar for, at banken er nødlidende. Spørgsmålet er, hvem der så er ansvarlig for den situation, banken er kommet i. Det er jo sådan, at banken ikke er omfattet af det almindelige tilsyn, som andre banker er. Det er regeringen, som har ansvaret for, at man ikke har større udlån, end man kan dække ind. Det har man åbenbart, og det er selvfølgelig vigtigt at få besvaret spørgsmålet: Hvordan kunne det gå så galt?

Bankens udeståender kan åbenbart opgøres til noget, der ligner 1,8 mia. kr., og som jeg også har set, regner man med, at hver tredje fisker ikke kan betale sin gæld. Det er selvfølgelig ganske problematisk. Vi ønsker selvfølgelig at afklare, hvorfor der er givet lån i en størrelsesorden, der ikke er dækning for. Vi ønsker er afklaring af, hvem der har ansvaret.

Fiskerne skal fremover, når banken lukkes, ud på det almindelige lånemarked. Vi må håbe, at der er risikovillig kapital til rådighed. Det må ministeren selvfølgelig også svare på under den videre lovbehandling.

Under alle omstændigheder er det ikke statens opgave at drive bank, og derfor er Socialdemokratiet indstillet på at støtte lovforslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Bent Bøgsted (DF):

Lovforslaget går i sin enkelthed ud på, at Kongeriget Danmarks Fiskeribank, der blev oprettet i 1932, skal nedlægges. Der vil ske en gradvis afvikling af banken frem til 1. januar 2009. Som det ser ud med fiskeriet og med, at fiskerflåden gennem de sidste 20 år har været igennem en kraftig reduktion af fartøjer, er grundlaget for en rentabel Fiskeribank blevet reduceret kraftigt. Det siger sig selv, at en bank, der kun har én kundekreds, kan miste sin eksistensberettigelse, når kundegrundlaget reduceres.

Staten står godt nok som garant for banken, men man kan spørge, om det nu er rigtigt at bevare en bank på de givne vilkår. Det synes Dansk Folkeparti ikke, og vi finder det rimeligt at afvikle banken. Det vil ske på en måde, så der ikke sker en ændring i retsstillingen for hverken fiskerne eller långiveren.

Kl. 19.20

Med den nye fiskeriaftale, hvor fiskernes fremtidsperspektiv er blevet sikret på den måde, at fiskerne har fået en fartøjskvoteandel og en løbetid på minimum 8 år, hvor normal afskrivning er 7 år, har fiskerne fået et grundlag, der giver sikkerhed for, at fiskernes finansiering ved normal bankforretning kan ske.

Alt dette betyder, at der ikke er nogen, der kommer i klemme ved afvikling af Fiskeribanken. Det er som sagt ikke rimeligt, at vi skal bevare en Fiskeribank, som har mistet størstedelen af sin kundekreds og hovedparten af dem på grund af EU-restriktioner, når fiskerne kan få finansieret deres både på anden vis i deres lokale bank.

Vi støtter lovforslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til hr. Bent Bøgsted, så er det hr. Allan Niebuhr som ordfører.

Allan Niebuhr (KF):

Dette lovforslag er jo en del af den samlede forligspakke, der totalt set har til formål at skaffe bedre rammer for dansk fiskeri.

Det er jo ikke hver dag, vi fra Folketingets talarstol skal tale positivt for lukning af en bank,

men i det her tilfælde falder det mig ikke særlig svært.

Kongeriget Danmarks Fiskeribank, der blev oprettet for snart 75 år siden, har i alle årene udført et godt og konstruktivt arbejde for den danske fiskerflåde, men tiden er løbet fra Fiskeribanken.

Afviklingen vil ske gradvis med faldende rammer for garantistillelse i lånesager fra 2007 og med endelig afvikling med udgangen af 2008. Derefter overgår bankens beholdning af udlån og obligationer til staten. Overdragelsen sker med uændret retsstilling for så vel fiskere med lån i banken som obligationshaverne.

Bankens nuværende situation er kendetegnet ved et stigende underskud, og i fremtidens krystalkugle kan man se, at banken får sværere og sværere ved at være konkurrencedygtig, når det gælder dens udbud set op mod andre långivere.

Banken har ikke samme handlefrihed som andre långivere. Jeg tænker her på EU's statsstøtteregler, jeg tænker også på den snævre kundekreds, som banken har, og det betyder, at fiskerne i fremtiden vil kunne sikre sig mere gunstige lån andre steder.

Ved forhandlingerne om den nye aftale om regulering af fiskeriet lagde jeg personligt meget stor vægt på, at aftalen fik et opsigelsesvarsel, der gav den enkelte fisker mulighed for at kunne investere i vished om, at nye investeringer kunne få en fornuftig afskrivning. Derfor landede vi aftalen med et opsigelsesvarsel på minimum 8 år.

Dette er bl.a. medvirkende til, at fiskeriet som erhverv kan tages alvorligt, også når vi taler om fremtidens investeringer.

Det gør, at den enkelte fisker nu med oprejst pande kan gå til sin bank eller finansieringsinstitut og blive taget alvorligt og få gode og tidssvarende lånetilbud. Vi ser da også kun ganske få og spagfærdige indsigelser mod lovforslaget, og det er et lovforslag, som Det Konservative Folkeparti kan støtte.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

Der er meget fornuft i at overveje en nedlæggelse af Fiskeribanken. Den har kørt med et stort underskud, det er en statsbank, og vi har brug for at få en mere bæredygtig løsning.

Men jeg har en bekymring, som jeg håber ministeren vil kommentere i sit indlæg, når han

kommer herop om lidt, og det er, at med den fiskeriaftale, man indfører nu, bliver det jo betragteligt dyrere at slå sig ned som yngre fisker, fordi man ud over at skulle købe båd også skal købe kvote osv. Nu afskaffer vi så, kan man sige, den billigste mulighed for at tage lån i dag, og jeg hører regeringens ordførere sige, at så kommer der andre lånemuligheder af sig selv.

Der kunne jeg godt tænke mig at høre, om ministeren kunne uddybe, hvad det er for nogle lånemuligheder, regeringen håber på kommer, og hvilke tanker ministeren har gjort sig om måske at give de yngre fiskere en chance for at gå ind på det her marked i stedet for fra starten at skulle ruinere sig selv fuldstændigt.

Fødevarerministeren (Hans Christian Schmidt): Allerførst vil jeg gerne takke ordførerne for de positive bemærkninger til lovforslaget. Hele lovforslaget er jo en del af en samlet forligspakke møntet på at skabe bedre rammer for dansk fiskeri.

Der er en ny regulering, som giver bedre rammer for fiskeriet, bl.a. gennem bedre muligheder for, at den enkelte fisker kan planlægge sit fiskeri længere frem, og en gennemførsel af et op-hugningsprogram for den demersale fiskeflåde.

Med lovforslaget ændres reglerne i loven, således at der skabes hjemmel til, at Kongeriget Danmarks Fiskeribank, som blev oprettet i 1932, en meget gammel bank, kan afvikles i god ro og orden, og det vil ske med faldende rammer for garantistillelse frem til 2009, hvor bankens virksomhed ophører. Den 1. januar 2009 overgår bankens beholdning af udlån og obligationer til staten.

Kl. 19.25

Jeg skal bare lige omtale et par enkelte forhold, som jeg synes er vigtige at understrege, fordi der har været en del diskussion om dem.

For det første bliver der med lovforslaget tale om en glidende afvikling, hvor de nugældende lånevilkår fortsætter uændret til 1. januar 2007, og i 2007 og 2008 lægger man så belåningsgrænsen til 40 respektive 30 pct., hvor den jo i dag og hele 2006 udgør henholdsvis 70 pct. for nybygninger og 60 pct. for øvrige lån.

For det andet sikres med lovforslaget en uændret retsstilling for så vel fiskere med lån i banken som långiver, og ved nedlæggelsen 1. januar 2009 overtager staten alle bankens aktiver og passiver og indtræder i alle dens rettigheder og forpligtelser. Forslaget giver bl.a. hjemmel til, at fødevarerministeren træder i stedet for Fiskeri-

bankens bestyrelse, ligesom ministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler vedrørende administrative procedurer.

Som det fremgår af bemærkningerne, er Fiskeribankens nuværende situation bl.a. kendetegnet ved et stigende underskud. Bankens seneste regnskab pr. 1. halvår 2005 viser, at denne negative udvikling er fortsat. Hensættelsesbehovet udgør således 345 mio. kr. til at kunne imødegå forventelige, men dog ikke realiserede fremtidige tab, halvårsresultatet for 2005 viser et underskud på 115 mio. kr., og egenkapitalen er reduceret til 64 mio. kr.

Jeg vil kun sige, at det er problematisk, både når man tænker på bankens ikke konkurrencedygtige administration og produktudbud og en begrænset volumen samt en mangelfuld handlefrihed i forhold til EU's statsstøtteregler.

Jeg vil gerne understrege, at Fiskeribanken har været genstand for en grundig analyse, så det er på baggrund af det, vi nu går ind i det. Forhistorien er i korthed den, at Fiskeribankens bestyrelse henvendte sig til fødevarerministeren i september 2004 om bankens stigende vanskeligheder med en række udlån, hvorefter regeringen i januar 2005 nedsatte en tværministeriel arbejdsgruppe for at vurdere bankens fremtid, og arbejdsgruppen afgav sin rapport i juni måned i år.

Kigger man på den rapport, ja, så peger arbejdsgruppens analyse på en række forhold af betydning for Fiskeribankens fremtid, herunder fiskerierhvervets struktur og økonomi, Fiskeribankens nuværende situation med betydelige hensættelser samt alternative finansieringskilder for fiskerierhvervet. På den baggrund opstilles en række modeller for både en videreførelse og en afvikling af Fiskeribanken. Den afviklingsmodel, som er fremlagt i lovforslaget, bygger altså på analysens mest optimale model for en afvikling af Fiskeribanken.

Det er altså for mig indlysende, at den udvikling, vi har set for Fiskeribanken, ikke kan fortsætte. Alene det, at en eventuel yderligere tilførsel af statslige midler til Fiskeribanken ville forudsætte notifikation fra EU, gør, at regeringen vurderer, at banken ikke kan videreføres.

Hvad angår den fremtidige finansiering af dansk fiskeri, som der blev spurgt til, vil jeg fremhæve, at det i forbindelse med det analysearbejde, der er foretaget vedrørende bankens afvikling, er vurderet, at det vil være muligt at opnå privat finansiering i takt med, at Fiskeribanken afvikles. Der er banker, som er parat til

at tage over, og de vil givetvis vise sig fuldt konkurrencedygtige. Jeg har såmænd endda hørt bankfolk sige, at de hellere vil se fiskerne i deres bank nu, end før vi lavede den nye fiskeriform. Det må jeg håbe at bankerne også lever op til.

Regeringen har altså afstemt afviklingen af banken med iværksættelsen af en ny fiskeriregulering, som efter regeringens opfattelse i betydelig grad vil styrke private finansielle kilders interesse for erhvervet. Det er der allerede flere konkrete eksempler på, og jeg ser frem til udvalgsbehandlingen og til at besvare de spørgsmål, der måtte være, ligesom jeg gerne uddyber eventuelle særlige emner, hvis udvalget ønsker det.

Der kom et spørgsmål fra hr. Martin Lidegaard direkte om yngre fiskere, og jeg ved, at hr. Martin Lidegaard er meget optaget af yngre fiskere. Det er jeg også selv. Så jeg vil bare gøre opmærksom på, at vi dels her i decemberråds-mødet, dels også i det nye år skal vedtage en ny fiskerifond, og kommissæren har givet Danmark det løfte, at man vil sørge for simpelt hen at indskrive en helt speciel ordning for yngre fiskere, så man tager hensyn til dem.

Jeg vil da gerne sige til hr. Martin Lidegaard, at jeg synes, det kunne være naturligt, at dem, der er meget interesseret i også at finde ud af, hvordan den ordning kommer til at virke, inviterer vi over, og så kan vi tage en snak om det og prøve at se på, om det er de elementer, som jeg godt ved også Det Radikale Venstre har en stor interesse i. Så kan vi på den måde vende det med hinanden, for jeg er meget, meget enig i, at

det er meget vigtigt, at vi gør noget for de yngre fiskere, så vi kan sikre en fremtid i erhvervet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Svend Auken):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 29. november 2005 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henviser til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 19.30
